

DUO

ONDERWIJSONDERZOEK & ADVIES

Rapportage

Oudertevredenheidsonderzoek (V)SO

Soort rapportage: Stichtingsrapportage
Datum: mei 2018
Opdrachtgever: Stichting HUB Noord-Brabant

Dit rapport is opgesteld door DUO Onderwijsonderzoek & Advies in opdracht van Stichting HUB Noord-Brabant.

DUO Onderwijsonderzoek & Advies
drs. Vincent van Grinsven
Chris Roerdink LLM

Postbus 681
3500 AR Utrecht

telefoon: 030 263 1080
e-mail: info@duo-onderwijsonderzoek.nl
website: www.duo-onderwijsonderzoek.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Doelstellingen van het onderzoek	1
1.2 Onderzoeksopzet	1
1.3 Interpretatie van de resultaten	2
2. Management summary	4
2.1 Samenvatting	4
2.2 Aanbevelingen	6
3. Onderzoeksresultaten	7
3.1 Overall beeld van Stichting HUB	7
3.1.1 Positieve en negatieve punten	7
3.1.2 Tevredenheid over de hoofdaspecten	8
3.1.3 Vergelijking met de vorige meting	12
3.1.4 Benchmark (voortgezet) speciaal onderwijs	13
3.1.5 Verbeterprioriteiten	14
3.1.6 Loyaliteit	16
3.2 Hoofdaspecten nader bekeken	17
3.2.1 Onderwijs	17
3.2.2 Algemene ontwikkeling	18
3.2.3 Groepsleraar SO	19
3.2.4 Vak- en praktijkleraren VSO	20
3.2.5 Groepsleraar VSO	21
3.2.6 Zorg en begeleiding	22
3.2.7 Samenwerking en partnerschap	23
3.2.8 Communicatie	24
3.2.9 Sfeer	25
3.2.10 Sociaal-emotioneel	26
3.2.11 Voorzieningen	27
3.2.12 Extra activiteiten	28
3.2.13 Schoolleiding/directie	29
3.2.14 Geledingen	30
3.2.15 Taxivervoer	31
3.2.16 Pesten	32
3.2.17 Extra activiteiten	33
3.3 Verschil tussen groepsleraren	34
3.4 Schooltijden	35
3.5 Identiteit	36
3.6 Overige vragen rond communicatie	37
3.6.1 Evaluatiegesprek	37

3.6.2 Website en Facebook school	38
3.6.3 Website stichting	39
3.7 Opnieuw voor de school kiezen	40
3.8 Ouderbetrokkenheid	41

1. Inleiding

Stichting HUB Noord-Brabant wil inzicht in de tevredenheid en de betrokkenheid van de ouders van de leerlingen van de scholen. Tegen deze achtergrond heeft Stichting HUB in maart-mei 2018 een Oudertevredenheidsonderzoek laten uitvoeren.

In deze rapportage worden de resultaten van het onderzoek beschreven.

1.1 Doelstellingen van het onderzoek

De onderzoeksdoelstellingen van het Oudertevredenheidsonderzoek luiden als volgt:

- *Achterhalen hoe de ouders de scholen van hun kinderen ervaren en hoe tevreden zij met de scholen van Stichting HUB zijn.*
- *Achterhalen hoe betrokken de ouders zijn bij de scholen van Stichting HUB.*
- *Achterhalen welke verbeterpunten de ouders zien voor de scholen van Stichting HUB.*

1.2 Onderzoeksopzet

Vragenlijst

Er is gebruik gemaakt van de vragenlijst die in overleg met Stichting HUB is opgesteld.

Onderzoeksmethode

De ouders zijn, deels per van een e-mail en deels middels een schriftelijke vragenlijst, uitgenodigd voor het onderzoek. De e-mail bevatte een link/persoonlijke inlogcode waarmee men – na erop te klikken - direct in de online vragenlijst terecht kwam. Vervolgens zijn er vier digitale reminders gestuurd naar de ouders die de vragenlijst nog niet (helemaal) hadden ingevuld. De ouders die zijn benaderd met een schriftelijke vragenlijst hebben gedurende het veldwerk, eveneens per post, een herinnering ontvangen.

Onderzoeksgroepen en respons

Het onderzoek is gehouden onder alle ouders van de scholen van Stichting HUB. Uiteindelijk hebben 582 ouders de vragenlijst ingevuld, wat een respons oplevert van 52%. De respons is als volgt verdeeld over de scholen:

	Uitgenodigd	Netto respons	Respons percentage
Stichting HUB Noord-Brabant	1130	582	52%
Hub Noord Brabant - locatie Oss	143	70	48%
Hub Noord Brabant - locatie Veghel	140	63	45%
Hub Noord Brabant - locatie Rosmalen	424	228	54%
Hub Noord Brabant - locatie Boxtel	80	44	55%
Stedelijk VSO	342	177	52%

1.3 Interpretatie van de resultaten

De vragenlijst bestaat voor het merendeel uit stellingen waar de ouders het mee eens of oneens kunnen zijn. Een stelling luidt bijvoorbeeld: *Mijn zoon/dochter krijgt over het algemeen goed les*. Respondenten kunnen antwoorden met: helemaal mee oneens, mee oneens, niet mee eens/niet mee oneens, mee eens en helemaal mee eens. We kijken vervolgens op verschillende manieren naar de resultaten:

1 De gemiddelde scores per hoofd- en deelaspect

Aan de antwoordcategorieën kennen we een waarde toe. '1' voor helemaal mee oneens tot '10' voor 'helemaal mee eens'. Per voorgelegd aspect berekenen we vervolgens de gemiddelde score. Als richtlijn bij de interpretatie van de gemiddelde scores op de hoofd- en deelaspecten bij oudertevredenheid gebruiken we de volgende indeling:

- Gemiddeld 7,8 of hoger: zeer goed / zeer tevreden;
- 7,4 tot en met 7,7: goed / tevreden;
- 6,9 tot en met 7,3: redelijk / redelijk tevreden;
- 6,1 tot en met 6,8: matig / matig tevreden;
- 6,0 en lager: zeer matig/slecht / niet tevreden.

2 Het percentage ontevreden ouders

De ouders die op de (positief geformuleerde) aspecten/stellingen – bijv. *Over het algemeen ben ik tevreden over de begeleiding die mijn zoon/dochter op school krijgt* - antwoorden met 'helemaal mee oneens' of 'mee oneens' scoren wij als ontevreden ouders. Aspecten waarover 20% of meer van de ouders ontevreden is, kunnen worden getypeerd als knelpunt. De ervaring is dat als de gemiddelde score op een aspect 6,0 of lager is, er vaak sprake is van 20% of meer ontevreden ouders.

3 De benchmark

Om de resultaten te kunnen plaatsen, is op hoofdlijnen gebruik gemaakt van een benchmark (voortgezet) speciaal onderwijs. De benchmark is opgesteld op basis van onderzoek dat DUO Onderwijsonderzoek heeft verricht onder ouders met een kind in het (voortgezet) speciaal onderwijs. De benchmark (voortgezet) speciaal onderwijs bevat de resultaten van 2.032 ouders. Zie paragraaf 3.1.4 van deze rapportage.

4 De Prioriteitenmatrix

Zie paragraaf 3.1.5 van deze rapportage voor de analysetechniek die aan het opstellen van de prioriteitenmatrix ten grondslag ligt en de tekst en uitleg bij de prioriteitenmatrix.

5 Loyaliteit

Op basis van de zogeheten Net Promoter Score meten we de loyaliteit van de ouders van Stichting HUB. Zie paragraaf 3.1.6 van deze rapportage.

Door vanuit verschillende invalshoeken naar de resultaten te kijken, ontstaat een genuanceerde kijk op de onderzoeksresultaten.

2. Management summary

2.1 Samenvatting

Van de 1130 ouders van Stichting HUB die een uitnodiging hebben ontvangen, hebben uiteindelijk 582 ouders de vragenlijst ingevuld. Dit levert een respons op van 52%.

Hieronder volgt een overzichtstabel waarin we vier criteria voor het bepalen van de succesfactoren en knelpunten bespreken: de gemiddelde scores per hoofdaspect, de vergelijking met de benchmark, het percentage (on)tevreden ouders en de plaats in de prioriteitenmatrix.

	Gemiddelde	Benchmark (V)SO	Afwijking t.o.v. de benchmark	Percentage ontevreden ouders	Percentage tevreden ouders	Plaats in de prioriteitenmatrix
Algemene tevredenheid	8.2	7.6	++	1 %	94 %	
Groepsleraar SO	8.9	8.3	++	3 %	94 %	Sterke punten
Groepsleraar VSO	8.6	8.3	+	1 %	93 %	Handhaven
Communicatie	8.5	7.7	++	2 %	93 %	Sterke punten
Voorzieningen	8.4	7.7	++	1 %	93 %	Handhaven
Sfeer	8.4	7.8	++	2 %	92 %	Handhaven
Samenwerking en partnerschap	8.4	7.9	++	3 %	92 %	Sterke punten
Zorg en begeleiding	8.3	7.7	++	4 %	91 %	Sterke punten
Onderwijs	8.3	7.8	++	5 %	89 %	Sterke punten
Extra activiteiten	8.3	7.2	++	2 %	91 %	Handhaven
Sociaal-emotioneel	8.2	7.6	++	3 %	89 %	Handhaven
Algemene ontwikkeling	8.2	7.5	++	5 %	88 %	Sterke punten
Schoolleiding/directie	8.2	7.5	++	2 %	93 %	Handhaven
Vak- en praktijkleraren VSO	8.1	8.3	o	1 %	88 %	Handhaven
Taxivervoer	7.8	7.5	+	7 %	83 %	
Geledingen	6.9			9 %	62 %	Verbeterpunten minder hoge prioriteit

Toelichting op de plaats in de prioriteitenmatrix:

- het hoofdaspect 'algemene tevredenheid' is niet in de prioriteitenmatrix opgenomen omdat dit de 'afhankelijke variabele' is in de regressieanalyse waarop de prioriteitenmatrix is gebaseerd (zie paragraaf 3.1.5 Verbeterprioriteiten)
- bij het hoofdaspect 'geledingen' kunnen we geen vergelijking maken met landelijke cijfers

Net Promotor Score

We meten de loyaliteit van de ouders van Stichting HUB met behulp van de zogeheten Net Promotor Score (NPS). Hiertoe is aan alle ouders de volgende vraag voorgelegd: *'Hoe waarschijnlijk is het (op een schaal van 0 tot 10) dat u de school zou aanbevelen aan een andere ouder?'*. Hierbij staat een 0 voor 'ik zal de school beslist niet aanraden' en een 10 voor 'ik zal de school beslist wel aanraden'.

Op basis van deze vraag worden de medewerkers ingedeeld in vier categorieën: promotors, passives, detractors en extreme detractors.

- Promotors zijn ouders die erg tevreden zijn, erg betrokken zijn bij de school en hun enthousiasme over de school naar anderen uiten;
- Passives zijn ouders die redelijk tevreden en betrokken zijn, maar ook weer niet zo enthousiast zijn over de school dat zij de school bij anderen promoten;
- Detractors zijn niet-loyale, ontevreden ouders die mogelijk een bijdrage leveren aan een negatieve beeldvorming over de school;
- Extreme detractors zijn niet-loyale, (erg) ontevreden ouders die zich zonder twijfel negatief uiten over de school.

De NPS wordt als volgt berekend: percentage promotors - percentage (extreme) detractors. De NPS-score van Stichting HUB is **+38**. Landelijk behalen scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs een NPS-score van **+22**.

2.2 Aanbevelingen

De ouders zijn over het algemeen zeer tevreden over de scholen van Stichting HUB Noord-Brabant. De ouders zijn zeer tevreden over alle onderscheiden hoofdaspecten. Alleen over het hoofdaspect geledingen zijn de ouders redelijk tevreden. Ten opzichte van de meting in 2014 scoren de scholen van Stichting HUB Noord-Brabant lager op de hoofdaspecten voorzieningen, sfeer, onderwijs en de vak- en praktijkleraren VSO. De overige hoofdaspecten scoren gelijk aan de vorige meting of zijn bij de vorige meting niet bevroegd.

Oudertevredenheidsonderzoek wordt met name verricht om te achterhalen waar mogelijkheden tot verbetering liggen voor de tevredenheid van ouders. De aanbevelingen in deze paragraaf richten zich daarom op die hoofd- en deelaspecten die in het onderzoek als relatief zwak naar voren komen. Kijken we naar het totaalbeeld (de hoogte van de scores, de vergelijking met de benchmark en het percentage ontevreden medewerkers) kunnen wij (op hoofdaspectniveau) geen concrete verbeterpunten signaleren.

Dit betekent echter niet dat er geen verbeteringen te realiseren zijn. Wij raden de scholen van Stichting HUB Noord-Brabant aan om op basis van deze rapportage na te gaan waar mogelijke verbeteringen gewenst zijn en de prioriteitenmatrix te gebruiken om te achterhalen welk aspect naar verwachting het sterkste resultaat op de algemene tevredenheid zou kunnen opleveren.

Wanneer we kijken naar de deelaspecten zien we dat de ouders aangeven dat ze niet op de hoogte zijn van wat de MR en OC doen.

Het lijkt goed om de ouders beter te informeren over het werk dat door de OC en de MR wordt verricht. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan een ouderavond/ouderbijeenkomst om de ouders te informeren over de diverse aspecten van de geledingen (en hierbij ook de taken/visie/openheid van de schoolleiding aan te stippen). Door dit duidelijker te maken aan ouders, wordt de betrokkenheid van ouders bij de scholen wellicht vergroot. Ook kan gekeken worden naar de wijze van informatieverstrekking vanuit de OC en de MR richting de ouders.

Aandacht voor de scholen

We zien (soms grote) verschillen tussen de scholen van Stichting HUB Noord-Brabant: scholen die relatief goed en scholen die relatief slecht scoren. De aparte schoolrapportages bevatten voor de scholen veel relevante informatie waarmee een plan van aanpak voor de school opgesteld kan worden, gericht op specifieke knelpunten van de school.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Overall beeld van Stichting HUB

3.1.1 Positieve en negatieve punten

We hebben de ouders de volgende twee open vragen (zonder voorgecodeerde antwoordcategorieën) voorgelegd:

1. Wat bevalt u het meest aan de school van uw kind?
2. Wat bevalt u het minst aan de school van uw kind?

In de onderstaande twee tabellen staan de antwoorden die door relatief veel ouders zijn gegeven.

Per hoofdaspect is een afsluitende open vraag gesteld, waarin ouders een toelichting konden geven op hun eerder gegeven antwoorden. Een overzicht van alle antwoorden treft u aan in de bijlage.

Als belangrijkste positieve punten werden genoemd:	%
Aandacht voor en betrokkenheid bij de leerling	15%
Goede individuele begeleiding	14%
Goede communicatie/informatievoorziening	10%
Sfeer (open/gezellig)	7%
Docenten/mentor	6%
Goed/modern onderwijs	5%
Duidelijke regels/structuur/discipline	5%
Kleinschaligheid van de school	4%
Kind heeft het naar zijn/haar zin op school	4%
Prettig gebouw/prettige locatie	3%
Alles	3%

Als belangrijkste negatieve punten werden genoemd:	%
Geen/n.v.t.	29%
Slechte communicatie/informatievoorziening	7%
Weinig contact tussen leerkracht en ouders	5%
Geen goede begeleiding van leerlingen	4%
Omgeving/locatie van de school	4%
Te grote klassen	3%
Het gedrag van sommige leerlingen/niet naleven van de schoolregels	3%
Parkeren	3%

3.1.2 Tevredenheid over de hoofdaspecten

In de linker grafiek gaan we in op de gemiddelde score van de ouders op de verschillende aspecten. Aspecten waarop Stichting HUB 'zeer goed' scoort, treft u boven de groene lijn aan. Treft u geen groene lijn aan, dan heeft Stichting HUB geen, dan wel uitsluitend 'zeer goede' scores gekregen. Beneden de rode lijn staan de aspecten waarop Stichting HUB een 'slechte' score krijgt. Treft u geen rode lijn aan, dan heeft Stichting HUB geen, dan wel uitsluitend 'slechte' scores gekregen.

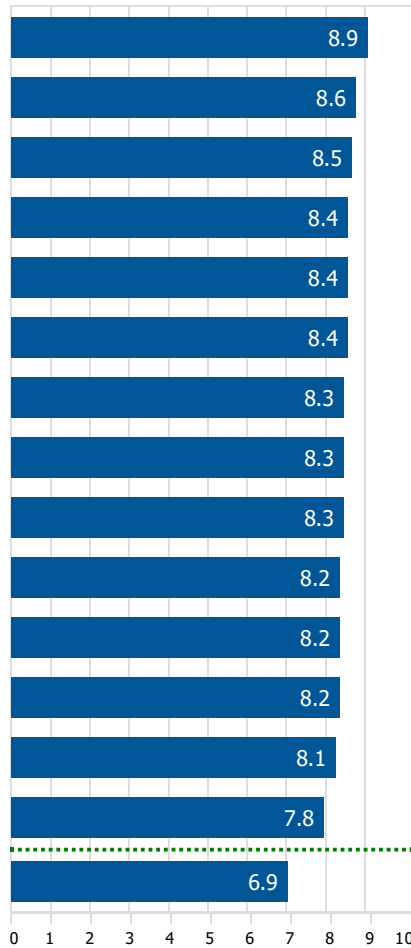
In de rechter grafiek gaan we in op de procentuele verdeling tussen de ouders die over de verschillende aspecten positief (helemaal mee eens of mee eens) of juist negatief (mee oneens of helemaal mee oneens) gestemd zijn. De neutrale positie (niet mee eens, niet mee oneens) is niet in de grafiek opgenomen.

De ouders zijn zeer tevreden over de groepsleraar SO (8.9), over de groepsleraar VSO (8.6), over de wijze waarop de school met hen communiceert (8.5), over de voorzieningen die de school biedt (8.4), over de sfeer op school (8.4), over de samenwerking tussen de school en henzelf (8.4), over de zorg en begeleiding die hun kind op school krijgt (8.3), over de wijze waarop de school het onderwijs verzorgt (8.3), over de aandacht van de school voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind (8.2), over de algemene ontwikkeling van hun kind op school (8.2), over de schoolleiding/directie (8.2), over de vak- en praktijkleraren VSO (8.1) en over het taxivervoer (7.8). Ze vinden in sterke mate dat de extra activiteiten over het algemeen leerzaam zijn (8.3).

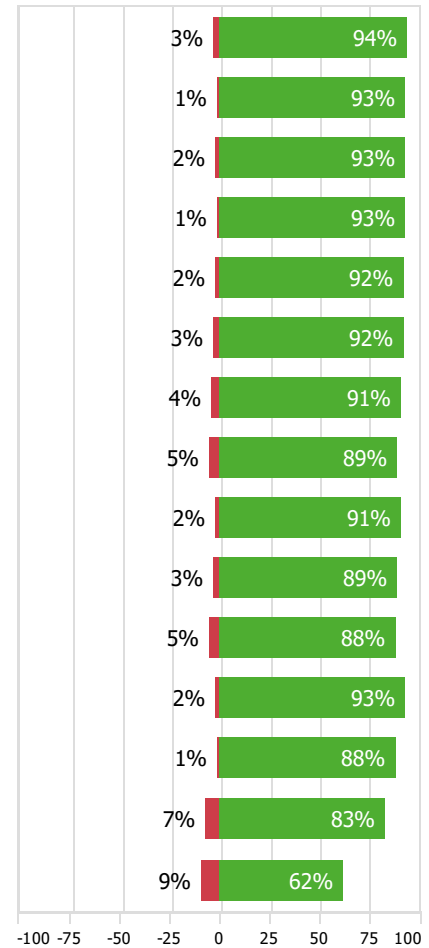
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Hoofdaspecten

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

Uitsplitsing naar school

In de onderstaande tabel zien we een uitsplitsing van de resultaten op de hoofdaspecten naar school.

Als de score 0,3 of 0,4 positief dan wel negatief afwijkt van 'Stichting HUB-totaal' is deze score **lichtgroen** respectievelijk **lichtrood** gekleurd. Als de score 0,5 of meer positief dan wel negatief afwijkt van 'Stichting HUB-totaal' is deze score **donkergroen** respectievelijk **donkerrood** gekleurd. Wanneer een gemiddelde score tot stand is gekomen uit minder dan vijf beoordelingen vervangen we de score door een '*' vanwege de privacy van de ouders.

	Hub Noord Brabant - locatie Oss	Hub Noord Brabant - locatie Veghel	Hub Noord Brabant - locatie Rosmalen	Hub Noord Brabant - locatie Boxtel	Stedelijk VSO	Stichting HUB-totaal
Aantal respondenten	70	63	228	44	177	582
Algemene tevredenheid	8.2	8.0	8.4	8.0	8.0	8.2
Onderwijs	8.3	8.0	8.7	7.9	8.1	8.3
Algemene ontwikkeling	8.1	8.0	8.4	7.9	8.0	8.2
Groepsleraar SO	8.6	8.3	9.0	9.1	*	8.9
Vak- en praktijkleraren VSO	8.0	7.9	8.6	7.7	8.1	8.1
Groepsleraar VSO	8.6	8.8	9.2	8.1	8.6	8.6
Zorg en begeleiding	8.1	8.0	8.5	8.3	8.2	8.3
Samenwerking en partnerschap	8.4	8.1	8.7	8.2	8.3	8.4
Communicatie	8.6	8.4	8.6	8.4	8.4	8.5
Sfeer	8.2	8.3	8.7	8.1	8.1	8.4
Sociaal-emotioneel	7.9	7.9	8.4	8.1	8.0	8.2
Voorzieningen	8.0	8.5	8.7	8.0	8.4	8.4
Extra activiteiten	8.4	8.2	8.6	8.3	8.0	8.3
Schoolleiding/directie	8.2	7.9	8.4	8.4	8.1	8.2
Geledingen	6.4	7.5	6.7	7.4	6.9	6.9
Taxivervoer	8.6	8.0	7.8	7.0	7.7	7.8

Uitsplitsing naar soort onderwijs

In de onderstaande tabel zien we een uitsplitsing van de resultaten op de hoofdaspecten naar SO/VSO.

Als de score 0,3 of 0,4 positief dan wel negatief afwijkt van 'Stichting HUB-totaal' is deze score **lichtgroen** respectievelijk **lichtrood** gekleurd. Als de score 0,5 of meer positief dan wel negatief afwijkt van 'Stichting HUB-totaal' is deze score **donkergroen** respectievelijk **donkerrood** gekleurd. Wanneer een gemiddelde score tot stand is gekomen uit minder dan vijf beoordelingen vervangen we de score door een '*' vanwege de privacy van de ouders.

	SO	VSO	Stichting HUB-totaal
Aantal respondenten	284	298	582
Algemene tevredenheid	8.3	8.1	8.2
Onderwijs	8.6	8.1	8.3
Algemene ontwikkeling	8.3	8.0	8.2
Groepsleraar SO	8.9	*	8.9
Vak- en praktijkleraren VSO	*	8.1	8.1
Groepsleraar VSO	*	8.6	8.6
Zorg en begeleiding	8.3	8.2	8.3
Samenwerking en partnerschap	8.5	8.3	8.4
Communicatie	8.6	8.4	8.5
Sfeer	8.6	8.1	8.4
Sociaal-emotioneel	8.3	8.0	8.2
Voorzieningen	8.5	8.3	8.4
Extra activiteiten	8.5	8.1	8.3
Schoolleiding/directie	8.4	8.1	8.2
Geledingen	6.6	7.1	6.9
Taxivervoer	7.9	7.8	7.8

3.1.3 Vergelijking met de vorige meting

In 2014 heeft Stichting HUB (toen ZML Noordoost Brabant) eveneens een Oudertevredenheidsonderzoek (V)SO laten uitvoeren. Hieronder vergelijken we de scores van de huidige meting met de scores uit de meting van 2014.

Ten opzichte van de meting in 2014 scoort Stichting HUB hoger op het hoofdaspect Algemene tevredenheid.

Ten opzichte van de meting in 2014 scoort Stichting HUB lager op de hoofdaspecten: Voorzieningen, Sfeer, Onderwijs en De vak- en praktijkleraren VSO (in 2014 (vak)leraren).

Op de overige hoofdaspecten scoort Stichting HUB gelijk aan de meting in 2014.

	2018	2014	Afwijking
Algemene tevredenheid	8.2	8.2	o
Groepsleraar SO (in 2014 één hoofdaspect leraar)	8.9	8.7	o
Groepsleraar VSO (in 2014 één hoofdaspect leraar)	8.6	8.7	o
Communicatie	8.5	8.5	o
Voorzieningen	8.4	8.7	-
Sfeer	8.4	8.7	-
Samenwerking en partnerschap	8.4	8.6	o
Zorg en begeleiding	8.3	8.5	o
Onderwijs	8.3	8.6	-
Extra activiteiten	8.3	8.5	o
Sociaal-emotioneel	8.2	8.4	o
Algemene ontwikkeling	8.2	8.2	o
Schoolleiding(/directie)	8.2	8.4	o
De vak- en praktijkleraren VSO (in 2014 (vak)leraren)	8.1	8.4	-
Taxivervoer	7.8	niet bevroegd	
Geledingen	6.9	7.0	o

De schaal heeft de volgende betekenis:

- = sterk lager/slechter dan 2014
- = lager/slechter dan 2014
- 0 = (ongeveer) gelijk aan 2014
- + = hoger/beter dan 2014
- ++ = sterk hoger/beter dan

3.1.4 Benchmark (voortgezet) speciaal onderwijs

In de volgende tabel benchmarken we de scores op de hoofdaspecten met de scores voor het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Stichting HUB scoort op de volgende hoofdaspecten (sterk) hoger dan gemiddeld, dat wil zeggen (sterk) hoger dan de benchmark (voortgezet) speciaal onderwijs: Groepsleraar SO, Groepsleraar VSO, Communicatie, Voorzieningen, Sfeer, Samenwerking en partnerschap, Zorg en begeleiding, Onderwijs, Extra activiteiten, Sociaal-emotioneel, Algemene ontwikkeling, Schoolleiding/directie en Taxivervoer.

	Gemiddelde score van Stichting HUB	Benchmark (V)SO	Afwijking t.o.v. de benchmark
Algemene tevredenheid	8.2	7.6	++
Groepsleraar SO	8.9	8.3	++
Groepsleraar VSO	8.6	8.3	+
Communicatie	8.5	7.7	++
Voorzieningen	8.4	7.7	++
Sfeer	8.4	7.8	++
Samenwerking en partnerschap	8.4	7.9	++
Zorg en begeleiding	8.3	7.7	++
Onderwijs	8.3	7.8	++
Extra activiteiten	8.3	7.2	++
Sociaal-emotioneel	8.2	7.6	++
Algemene ontwikkeling	8.2	7.5	++
Schoolleiding/directie	8.2	7.5	++
Vak- en praktijkleraren VSO	8.1	8.3	o
Taxivervoer	7.8	7.5	+
Geledingen	6.9		

De schaal heeft de volgende betekenis:

-- = sterk lager/slechter dan de benchmark (verschil van 0,5 of meer)

- = lager/slechter dan de benchmark (verschil van 0,3 of 0,4)

0 = (ongeveer) gelijk aan de benchmark (verschil van 0,2 of minder)

+ = hoger/beter dan de benchmark (verschil van 0,3 of 0,4)

++ = sterk hoger/beter dan de benchmark (verschil van 0,5 of meer)

Oudertevredenheidsonderzoek (V)SO

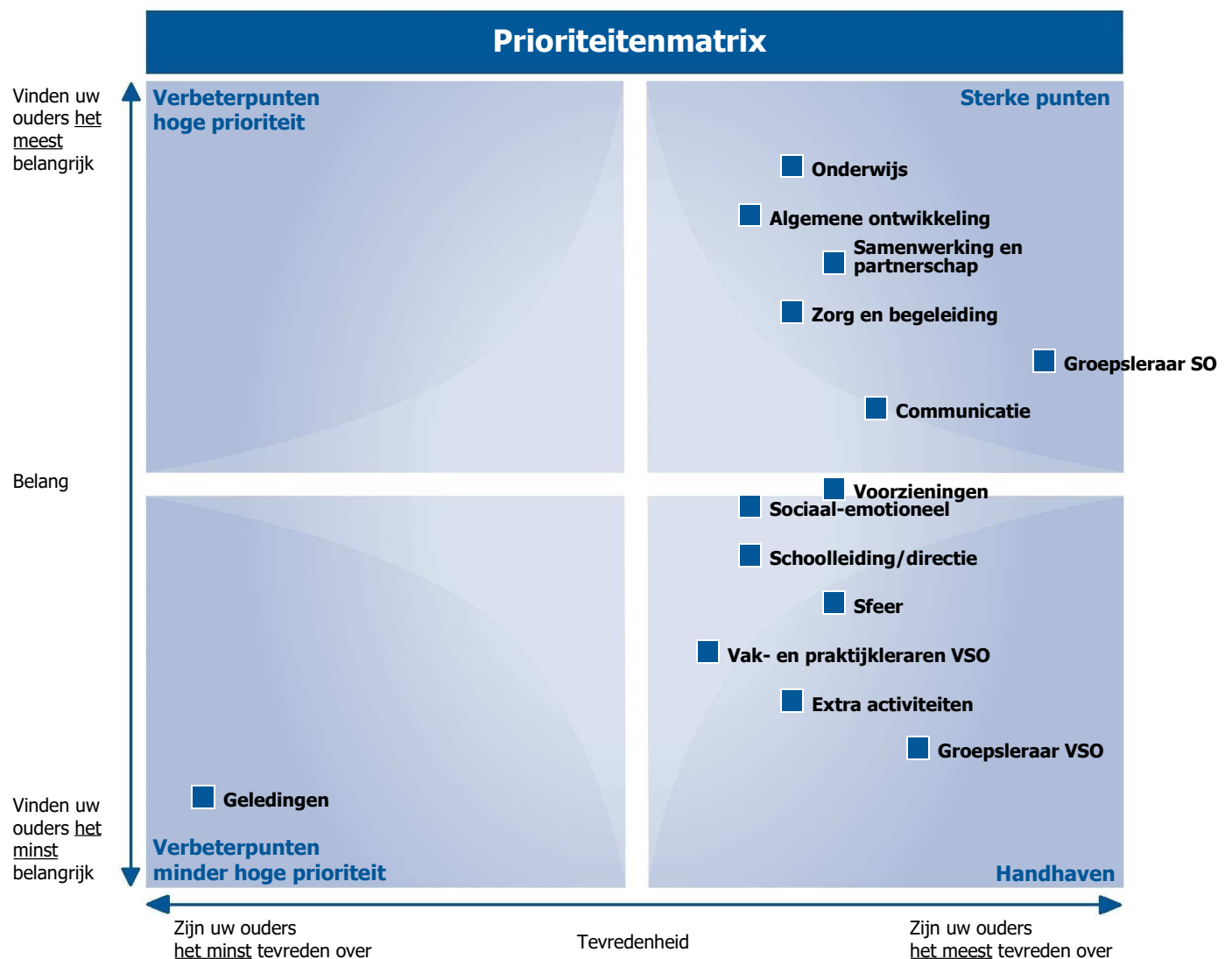
3.1.5 Verbeterprioriteiten

Om de beoordeling van verschillende hoofdaspecten goed te kunnen interpreteren, is het nodig om, naast de tevredenheid van de ouders met de verschillende hoofdaspecten ook inzicht te krijgen in het belang van deze hoofdaspecten voor de ouders. Het betreft hier dan het vinden van een antwoord op een vraag als: hoe belangrijk is de tevredenheid van ouders met 'de leerkracht' in vergelijking met bijvoorbeeld de tevredenheid van ouders met 'de voorzieningen'?

Immers: een lage tevredenheidsscore op een hoofdaspect dat van weinig belang blijkt voor de ouders vraagt een andere/lagere prioriteit van de school dan een lage tevredenheidsscore op een aspect dat voor ouders juist van groot belang blijkt te zijn.

Het belang van een hoofdaspect voor de ouders bepalen we door de correlatie/de samenhang te berekenen tussen de algemene tevredenheid van de ouders met de school enerzijds en de tevredenheid van de ouders met de verschillende hoofdaspecten anderzijds (met behulp van een zogeheten meervoudige regressieanalyse). De aanname daarbij is dat hoe sterker de correlatie/de samenhang tussen het hoofdaspect en de algemene tevredenheid is, hoe belangrijker het hoofdaspect kennelijk is voor de ouders.

Op basis van 'belangscores' (die we dus bepalen aan de hand van een meervoudige regressieanalyse) en 'tevredenheidsscores' stellen we een prioriteitenmatrix op met vier kwadranten.

De 4 kwadranten hebben de volgende betekenis:

VERBETERPUNTEN HOGE PRIORITEIT

Zijn ouders (relatief) **ontevreden** over en vinden zij **belangrijk**.

Op deze thema's valt veel winst te behalen in termen van tevredenheid en betrokkenheid: geen enkel aspect.

STERKE PUNTEN

Zijn ouders (relatief) **tevreden** over en vinden zij **belangrijk**.

Dit zijn de sterke punten, de succesfactoren van Stichting HUB: Onderwijs, Algemene ontwikkeling, Groepsleraar SO, Zorg en begeleiding, Samenwerking en partnerschap, Communicatie.

VERBETERPUNTEN MINDER HOGE PRIORITEIT

Zijn ouders (relatief) **ontevreden** over en vinden zij **niet zo belangrijk**.

Op deze thema's valt niet veel winst te behalen in termen van tevredenheid en betrokkenheid: Geledingen.

Er kunnen overigens andere redenen zijn om deze thema's toch aan te pakken.

HANDHAVEN

Zijn ouders (relatief) **tevreden** over en vinden zij **niet zo belangrijk**.

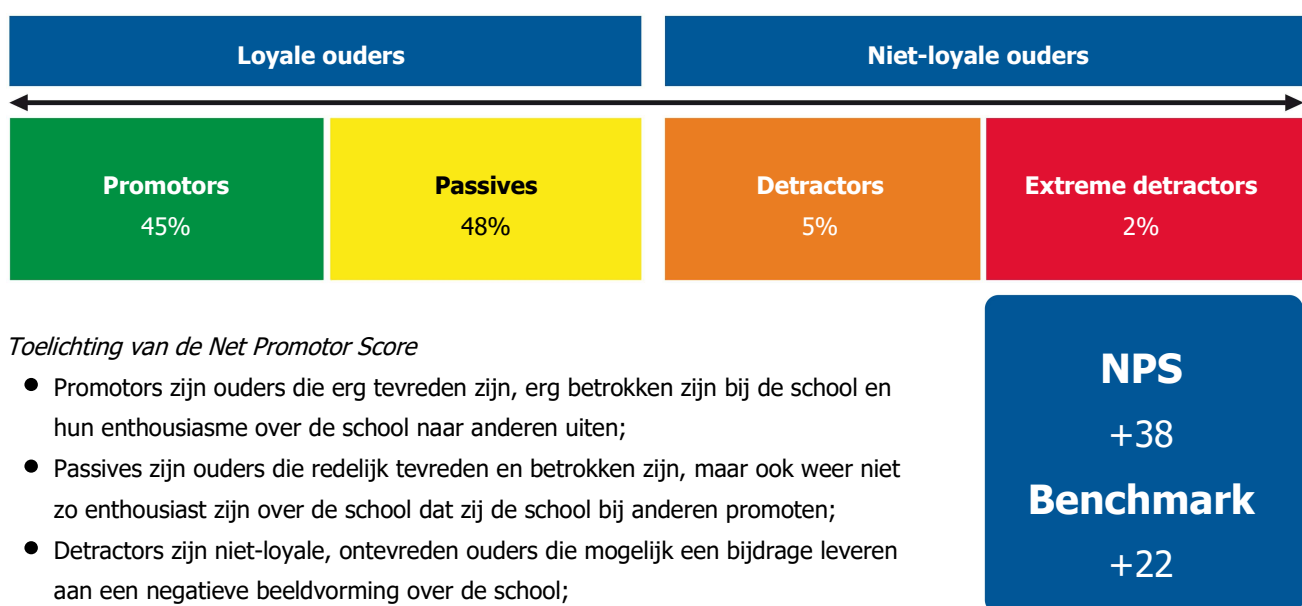
Dit zijn de te handhaven punten, deze punten behoeven weinig aandacht van Stichting HUB: Vak- en praktijkleraren VSO, Groepsleraar VSO, Sfeer, Sociaal-emotioneel, Voorzieningen, Extra activiteiten, Schoolleiding/directie.

3.1.6 Loyaliteit

We meten de loyaliteit van de ouders van de scholen van Stichting HUB met behulp van de zogeheten Net Promotor Score (NPS).

Aan alle ouders is de vraag voorgelegd 'Hoe waarschijnlijk is het (op een schaal van 0 tot 10) dat u de school zou aanbevelen aan een andere ouder?' Hierbij staat een 0 voor 'ik zal de school beslist niet aanbevelen' en een 10 voor 'ik zal de school beslist wel aanraden'.

Op basis van deze vraag worden ouders ingedeeld in vier categorieën: **Promotors** (9-10), **Passives** (7-8), **Detractors** (5-6) en **Extreme detractors** (0-4). In onderstaande figuur bieden we een weergave van deze vier categorieën en berekenen we de NPS voor Stichting HUB.

Toelichting van de Net Promotor Score

- Promotors zijn ouders die erg tevreden zijn, erg betrokken zijn bij de school en hun enthousiasme over de school naar anderen uiteten;
- Passives zijn ouders die redelijk tevreden en betrokken zijn, maar ook weer niet zo enthousiast zijn over de school dat zij de school bij anderen promoten;
- Detractors zijn niet-loyale, ontevreden ouders die mogelijk een bijdrage leveren aan een negatieve beeldvorming over de school;
- Extreme detractors zijn niet-loyale, (erg) ontevreden ouders die zich zonder twijfel negatief uiteten over de school.

De NPS wordt als volgt berekend: percentage promotors - percentage (extreme) detractors (45-5-2 = **+38**). Daarmee geeft de NPS de verhouding tussen deze twee groepen weer. Een positieve NPS staat voor een gezond evenwicht tussen loyale en niet-loyale ouders.

3.2 Hoofdaspecten nader bekeken

In dit hoofdstuk zoomen we in op de hoofdaspecten. Ouders is niet alleen gevraagd naar hun tevredenheid met het hoofdaspect, maar ook naar de tevredenheid met tal van deelaspecten die onder het hoofdaspect vallen.

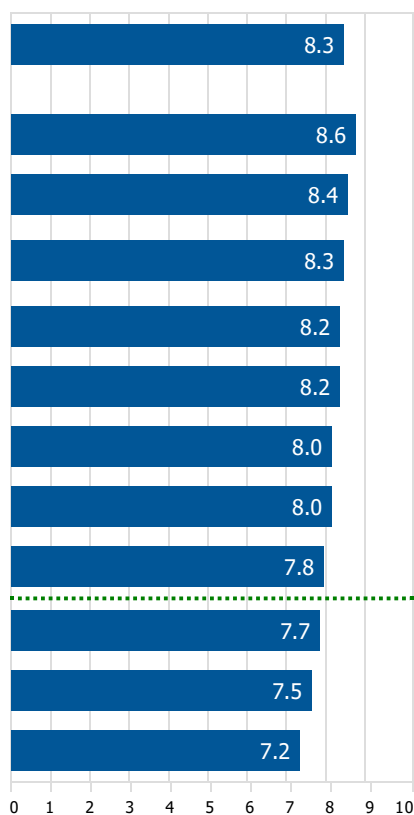
3.2.1 Onderwijs

De ouders vinden in sterke mate dat de leraren op school werken met moderne middelen: digitale schoolborden, computers, e.d. (8.6), dat hun zoon/dochter goed les krijgt (8.4), dat op school voldoende lesmaterialen en hulpmiddelen aanwezig zijn (8.3), dat er op school gevarieerd wordt lesgegeven (8.2), dat de school voldoende uitgaat van de behoeften van hun zoon/dochter (8.0) en dat er voldoende maatwerk wordt geboden passend bij de behoefte van mijn zoon/dochter (8.0). Ze geven in sterke mate aan dat de (vak)leraar goed zicht heeft op de vorderingen van hun zoon/dochter (8.2). Ze zijn zeer tevreden over de wijze waarop de school hun zoon/dochter toetst (7.8).

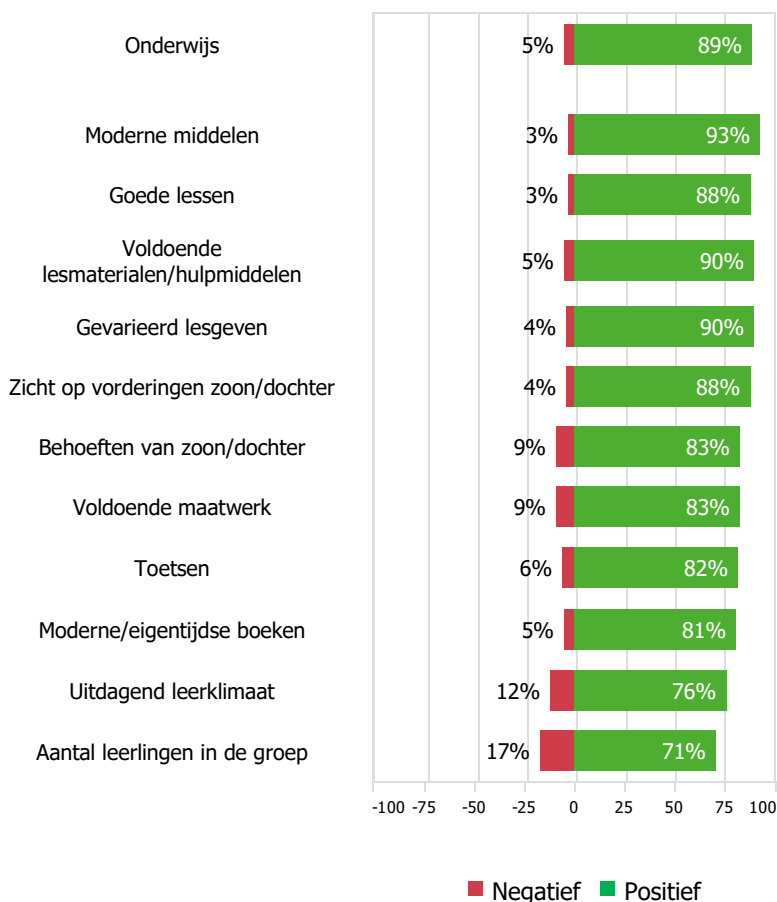
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Onderwijs

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

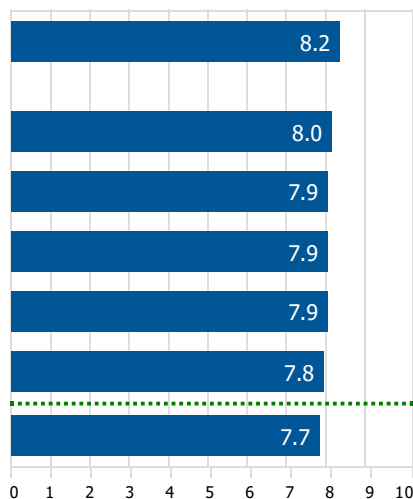
3.2.2 Algemene ontwikkeling

De ouders vinden in sterke mate dat met het 'Hub profiel' het ontwikkelingsperspectief van hun zoon/dochter wordt vastgesteld en een passende leerroute wordt bepaald, leidend tot een passende uitstroombestemming (8.0), dat de school voldoende aandacht besteedt aan het behalen van goede leerprestaties door hun zoon/dochter (7.9) en dat hun zoon/dochter op school voldoende ruimte krijgt om zich te ontwikkelen (7.9). Ze geven in sterke mate aan dat de school bij alle inspanningen de individuele leerling centraal stelt (7.9) en dat de school alles doet wat in haar vermogen ligt om de mogelijkheden, de capaciteiten en talenten van hun zoon/dochter ten volle te benutten (7.8).

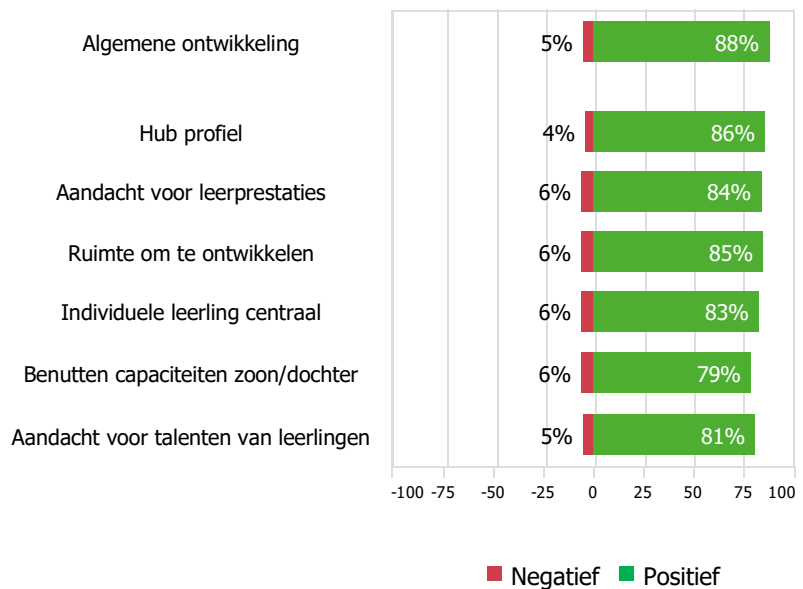
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Algemene ontwikkeling

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

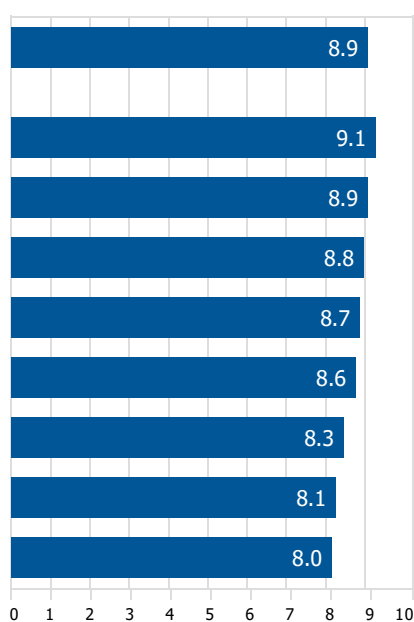
3.2.3 Groepsleraar SO

De ouders vinden in sterke mate dat de groepsleraar een verzorgde uitstraling heeft (9.1), dat de groepsleraar hun zoon/dochter weet te motiveren/te interesseren voor de lessen die hij/zij verzorgt (8.7), dat hun zoon/dochter voldoende persoonlijke aandacht krijgt van zijn/haar groepsleraar (8.6), dat de groepsleraar de lesstof goed uitlegt (8.3), dat ze voldoende informatie van de groepsleraar krijgen over de leerprestaties van hun zoon/dochter (8.1) en dat de groepsleraar het 'optimale' uit hun zoon/dochter haalt (8.0). Ze geven in sterke mate aan dat het taalgebruik van de groepsleraar correct is (8.9) en dat de groepsleraar voldoende bereid is om hun zoon/dochter te helpen als dat nodig is (8.8).

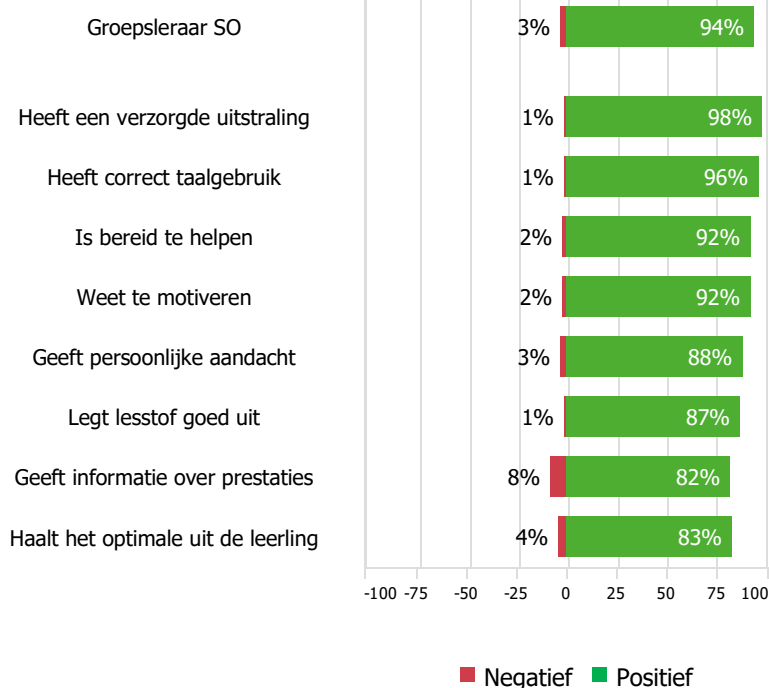
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Groepsleraar SO

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

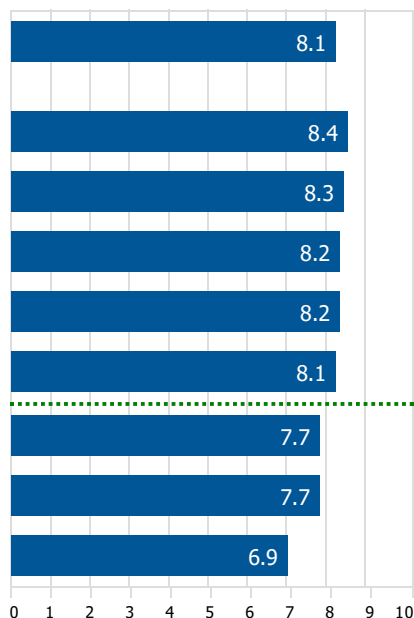
3.2.4 Vak- en praktijkleraren VSO

De ouders vinden in sterke mate dat de vak- en praktijkleraren een verzorgde uitstraling hebben (8.4), dat de vak- en praktijkleraren voldoende bereid zijn om hun zoon/dochter te helpen als dat nodig is (8.2), dat hun zoon/dochter voldoende persoonlijke aandacht krijgt van zijn/haar vak- en praktijkleraren (8.2) en dat de vak- en praktijkleraren hun zoon/dochter weten te motiveren/te interesseren voor het vak dat zij verzorgen (8.1). Ze geven in sterke mate aan dat het taalgebruik van de vak- en praktijkleraren correct is (8.3).

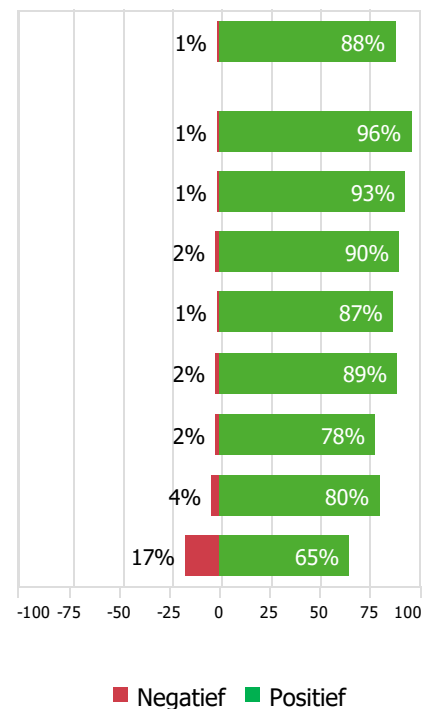
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Vak- en praktijkleraren VSO

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

Oudertevredenheidsonderzoek (V)SO

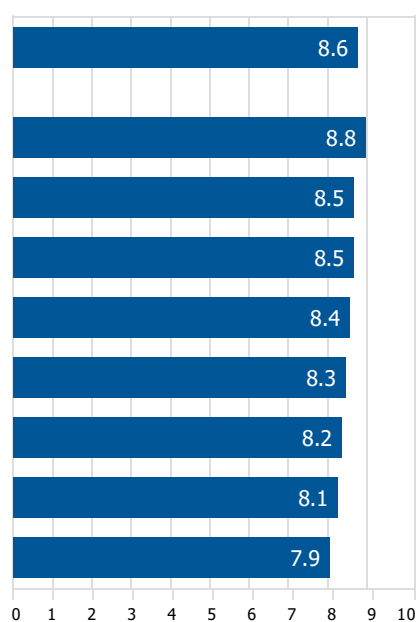
3.2.5 Groepsleraar VSO

De ouders vinden in sterke mate dat de groepsleraar een verzorgde uitstraling heeft (8.8), dat hun zoon/dochter voldoende persoonlijke aandacht krijgt van zijn/haar groepsleraar (8.5), dat de groepsleraar hun zoon/dochter weet te motiveren/te interesseren voor de lessen die hij/zij verzorgt (8.3), dat de groepsleraar de lesstof goed uitlegt (8.2), dat ze voldoende informatie van de groepsleraar krijgen over de leerprestaties van hun zoon/dochter (8.1) en dat de groepsleraar het 'optimale' uit hun zoon/dochter haalt (7.9). Ze geven in sterke mate aan dat het taalgebruik van de groepsleraar correct is (8.5) en dat de groepsleraar voldoende bereid is om hun zoon/dochter te helpen als dat nodig is (8.4).

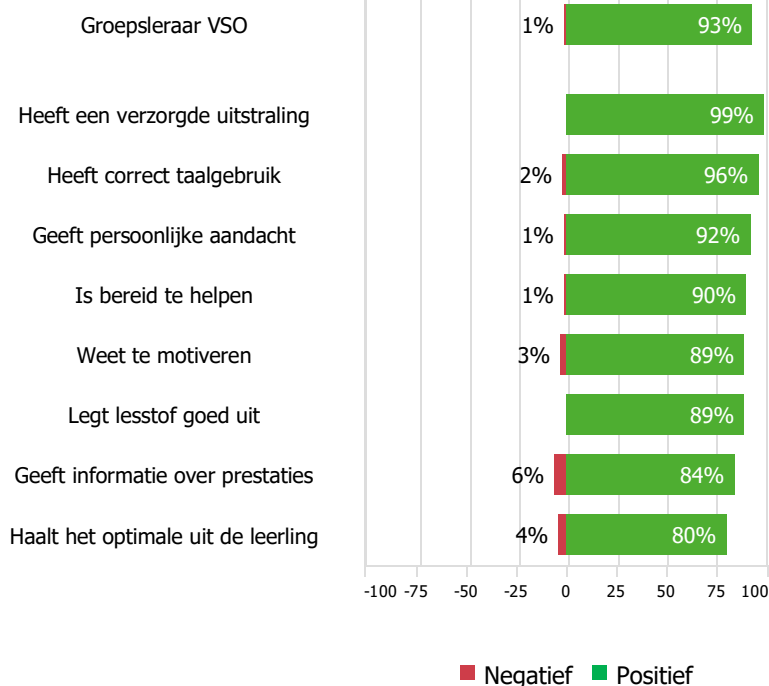
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Groepsleraar VSO

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

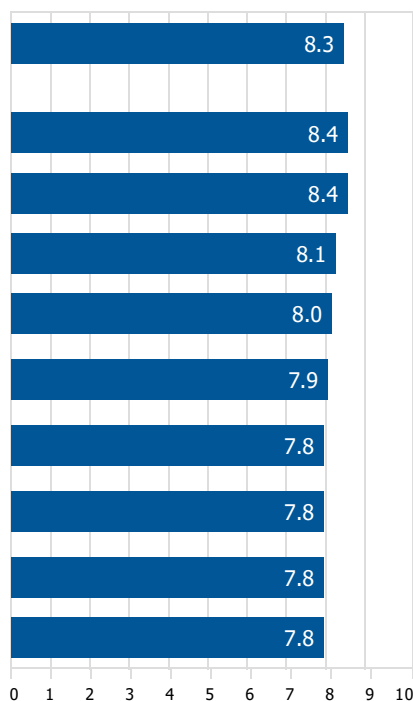
3.2.6 Zorg en begeleiding

De ouders vinden in sterke mate dat hun zoon/dochter goed wordt begeleid door zijn/haar leraar (8.4), dat de school open staat voor verzoeken van ouders om hun zoon/dochter meer begeleiding/extra hulp te geven (8.1), dat er voldoende deskundigheid ten aanzien van gedragsproblematiek, autisme, adhd, etc. op school is (8.0), dat hun zoon/dochter door de school goed wordt begeleid/geadviseerd tijdens de overstap naar een andere school, stage of werk (7.9), dat de specifieke begeleiding (logopedie, fysiotherapie) op school goed is (7.8), dat hun zoon/dochter door de school goed wordt begeleid/geadviseerd tijdens de overstap naar een andere school (7.8) en dat ze voldoende invloed hebben op de zorg en begeleiding die hun zoon/dochter op school krijgt (7.8). Ze geven in sterke mate aan dat hun zoon/dochter terecht kan bij de leraar als dat nodig is (8.4) en dat ze de indruk hebben dat leerlingen met gedrags- en motivatieproblemen voldoende extra aandacht krijgen (7.8).

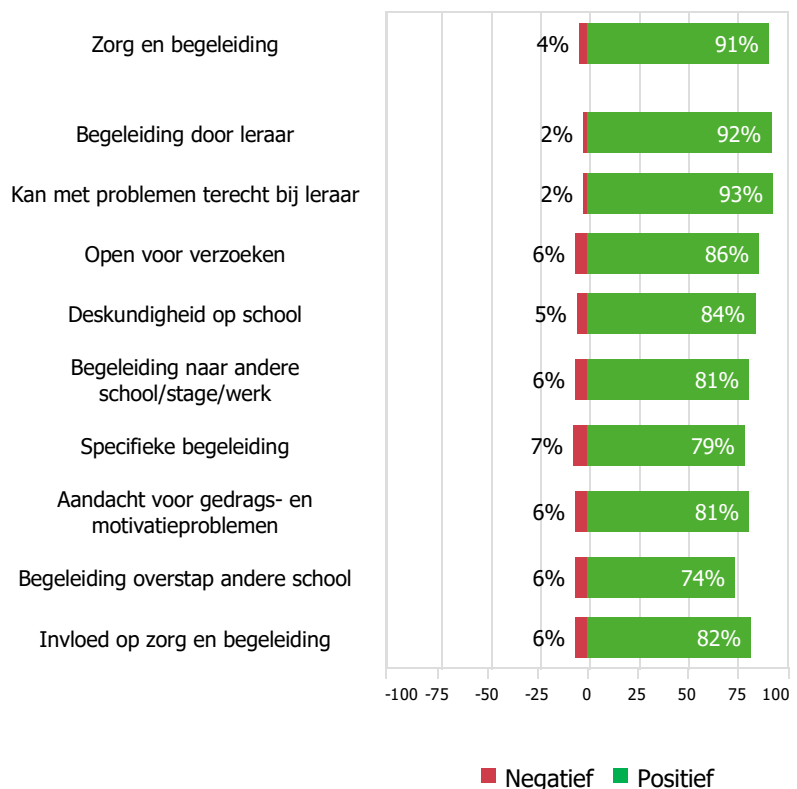
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Zorg en begeleiding

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

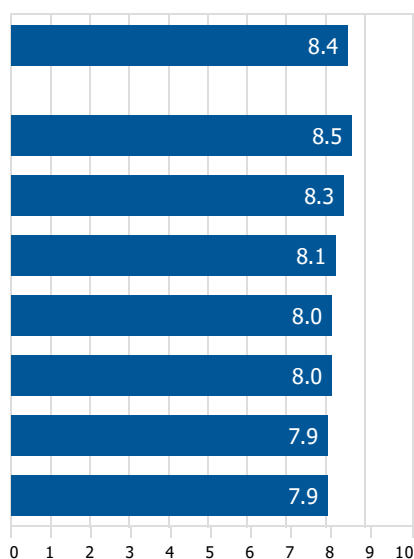
3.2.7 Samenwerking en partnerschap

De ouders geven in sterke mate aan dat ze makkelijk een persoonlijke gesprek aan kunnen gaan met de medewerkers van de school (8.5), dat ze goed begeleid zijn bij de toelating van hun zoon/dochter tot deze school (8.3), dat de school hun ideeën en/of voorstellen serieus neemt (8.1), dat ze goed zijn begeleid bij de aanmelding aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor hun zoon/dochter bij het samenwerkingsverband (8.0), dat zij zich gehoord voelen bij de vaststelling van het profiel van hun zoon/dochter en de daarbij behorende leerroute/uitstroombestemming (8.0), dat zij zich gehoord voelen bij een bijstelling van de vastgestelde leerroute/uitstroombestemming als de ontwikkeling van hun zoon/dochter anders verloopt dan verwacht (7.9) en dat ze zich door de school gesteund voelen bij de opvoeding van hun zoon/dochter (7.9).

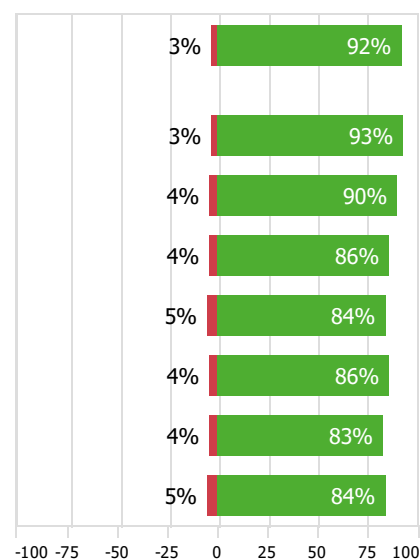
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Samenwerking en partnerschap

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

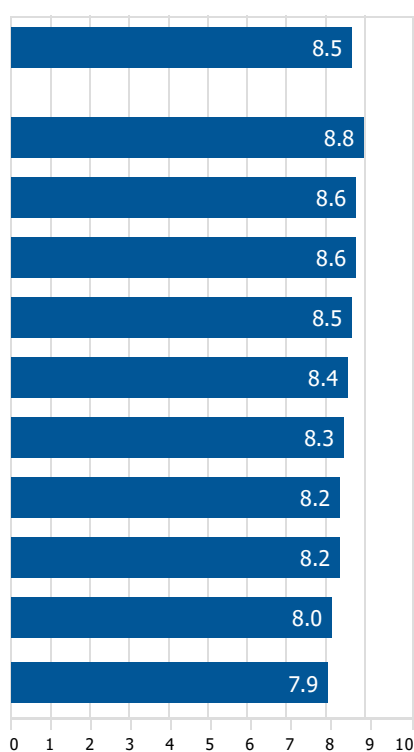
3.2.8 Communicatie

De ouders geven in sterke mate aan dat ze zich welkom voelen op school (8.8), dat de school goed per telefoon en/of mail bereikbaar is (8.6), dat de school afspraken nakomt die met hen gemaakt zijn (8.5), dat ze goed geïnformeerd worden over belangrijke data (8.4) en dat ze de indruk hebben dat de school hen tijdig op de hoogte stelt van problemen met hun zoon/dochter (8.3). Ze zijn zeer tevreden over de oudergesprekken (8.6), over de nieuwsbrief van de school (8.2), over de invulling van de ouderavonden (informatie, thema etc.) (8.2) en over de schoolgids die ze aan het begin van het schooljaar ontvangen (8.0). Ze vinden in sterke mate dat de school goed communiceert over de vaststelling van het ontwikkelingsperspectief van hun zoon/dochter door de Commissie van Begeleiding (7.9).

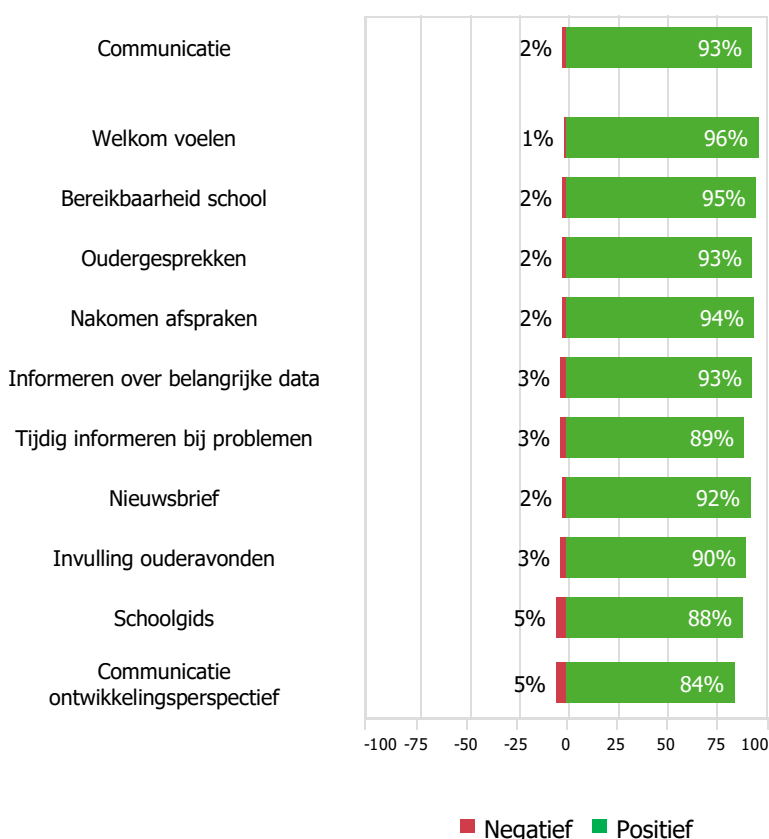
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Communicatie

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

Oudertevredenheidsonderzoek (V)SO

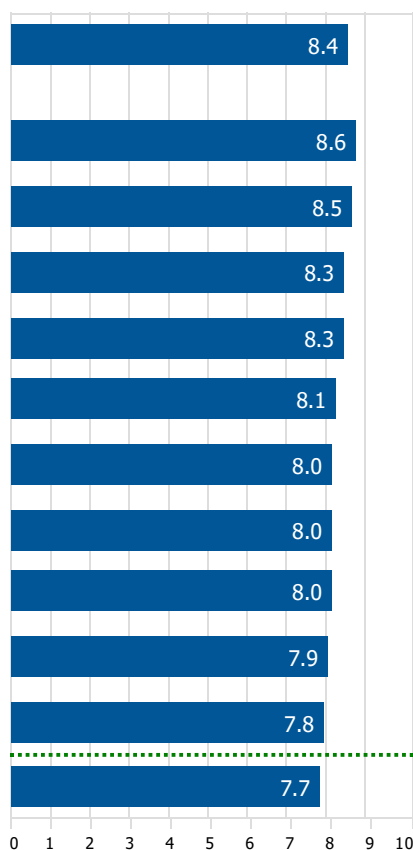
3.2.9 Sfeer

De ouders vinden in sterke mate dat de (vak)leraren respectvol met de leerlingen op school omgaan (8.6), dat er duidelijke regels zijn op school voor de leerlingen (8.5), dat (vak)leraren zich aan de regels houden (8.3), dat het in en rondom school veilig is voor hun zoon/dochter (8.1), dat de school ervoor zorgt dat leerlingen niet buiten de groep vallen (8.0), dat er rust en orde heerst op school (8.0), dat leerlingen op school respect hebben voor (vak)leraren (7.9) en dat de meeste leerlingen in de groep van hun zoon/dochter aardig zijn voor elkaar (7.8). Ze zijn zeer tevreden over de aandacht die de school aan normen en waarden besteedt (8.3) en over de opvang als de (vak)leraar afwezig is (8.0).

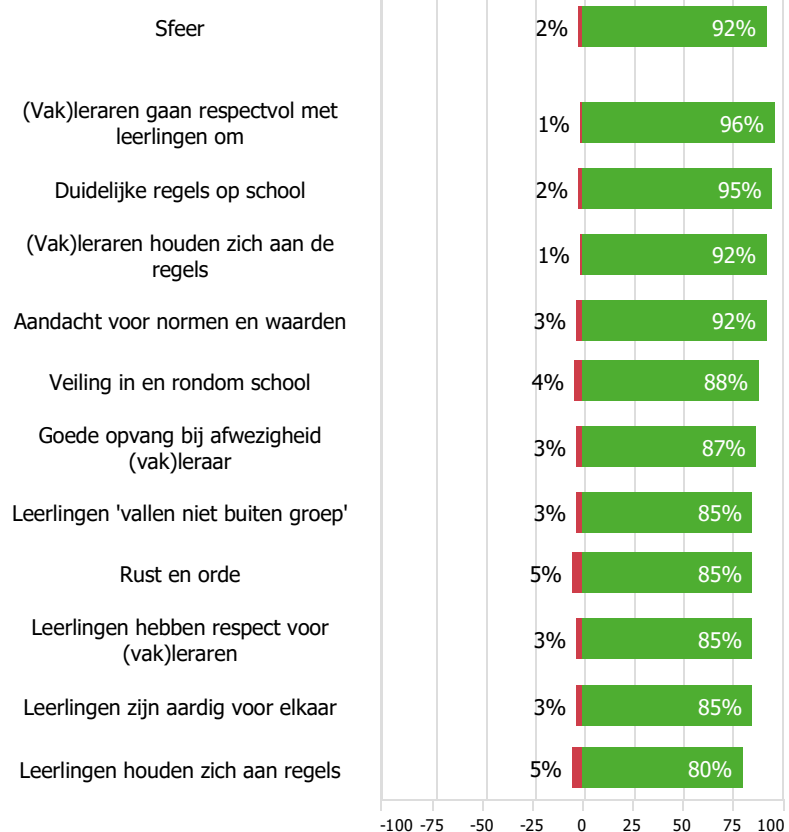
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Sfeer

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

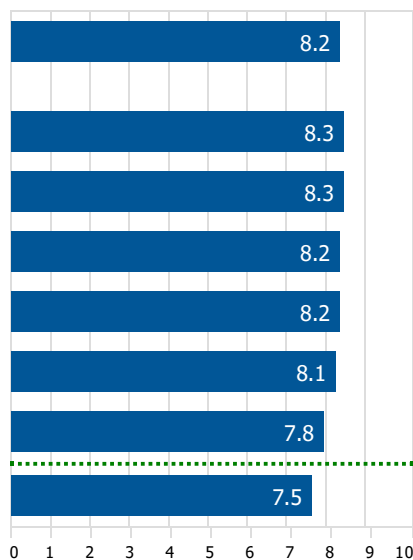
3.2.10 Sociaal-emotioneel

De ouders geven in sterke mate aan dat hun zoon/dochter het naar zijn/haar zin heeft in de groep (8.3), dat hun zoon/dochter zich veilig voelt op school (8.3), dat hun zoon/dochter met plezier naar school gaat (8.2) en dat hun zoon/dochter in de groep durft te zeggen wat hij/zij vindt (7.8). Ze vinden in sterke mate dat er voldoende aandacht is voor het sociale aspect op school/in de groep (8.2) en dat er voldoende aandacht wordt besteed aan gezond leefgedrag (het stimuleren van een gezonde levenswijze, zoals voeding en beweging) (8.1).

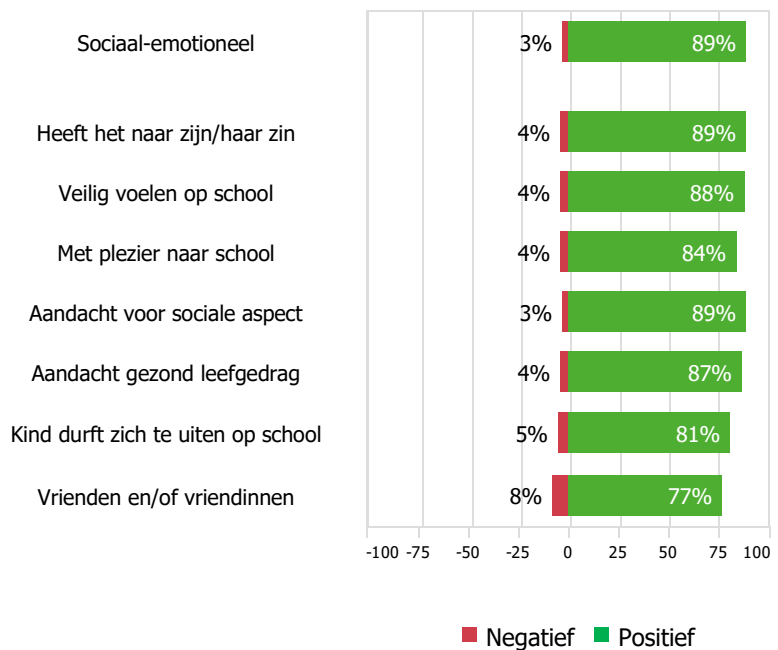
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Sociaal-emotioneel

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

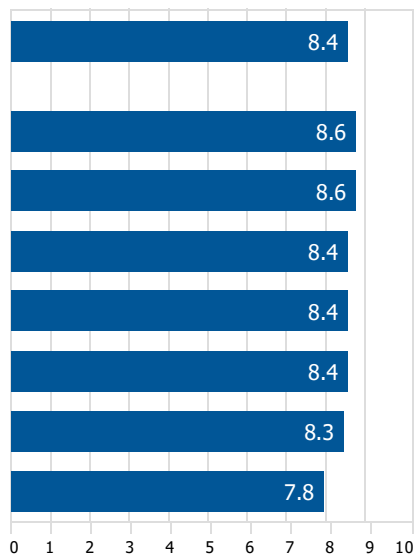
3.2.11 Voorzieningen

De ouders vinden in sterke mate dat de school is gehuisvest in een leuk schoolgebouw (8.6), dat het in de school schoon en netjes is (8.6), dat de school een prettige kantine/ruimte heeft waar leerlingen en/of ouders kunnen samenkomen (8.4), dat de school goede sportfaciliteiten heeft (8.4), dat er voldoende speelmogelijkheden op het schoolplein zijn (8.4), dat de school goed is uitgerust met ICT-middelen (8.3) en dat de school een mooie bibliotheek/mediatheek heeft (7.8).

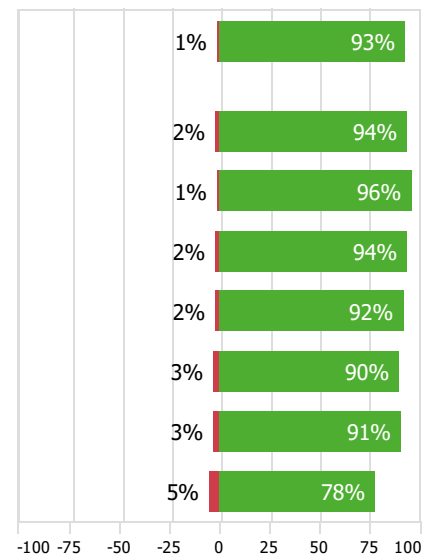
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Voorzieningen

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

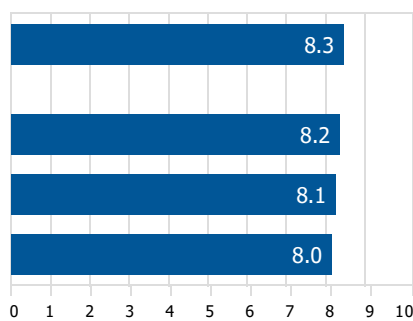
3.2.12 Extra activiteiten

De ouders geven in sterke mate aan dat ze goed worden geïnformeerd over de extra activiteiten (8.2) en dat hun zoon/dochter de extra activiteiten over het algemeen leuk vindt (8.0). Ze vinden in sterke mate dat de school voldoende extra activiteiten organiseert (8.1).

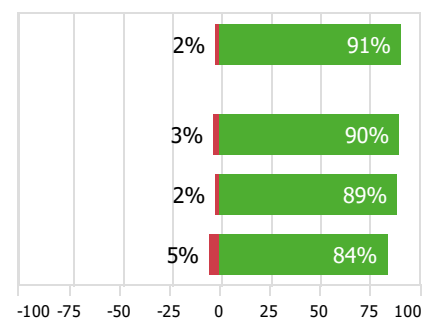
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Extra activiteiten

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

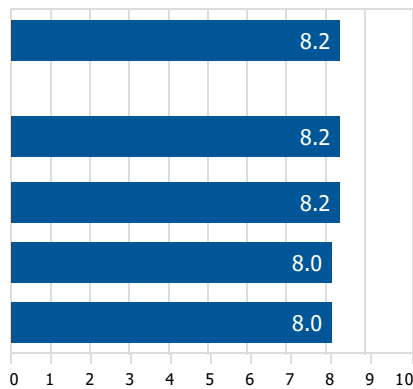
3.2.13 Schoolleiding/directie

De ouders vinden in sterke mate dat de schoolleiding/directie zichtbaar is voor ouders/verzorgers (8.2), dat de schoolleiding/directie ervoor zorgt dat de school goed is georganiseerd (8.2), dat de schoolleiding/directie een duidelijk visie heeft over de koers van de school (8.0) en dat de schoolleiding/directie open is over het beleid dat zij voert (8.0).

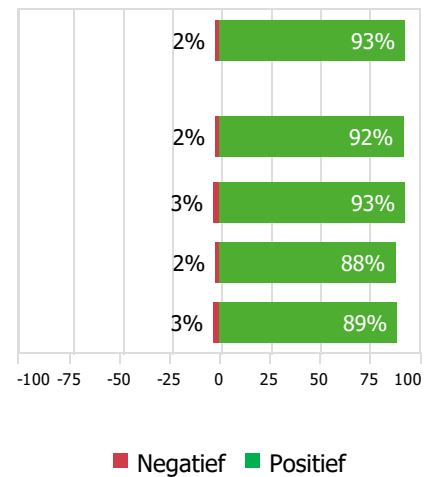
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Schoolleiding/directie

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

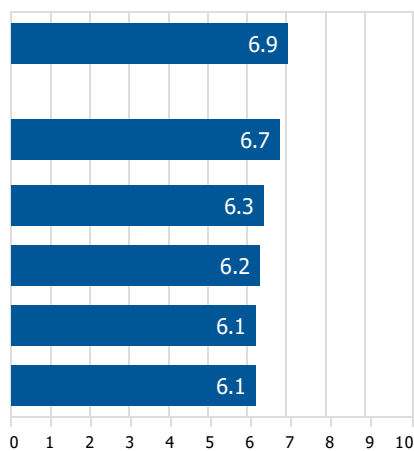
3.2.14 Geledingen

Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders zeer tevreden zijn.

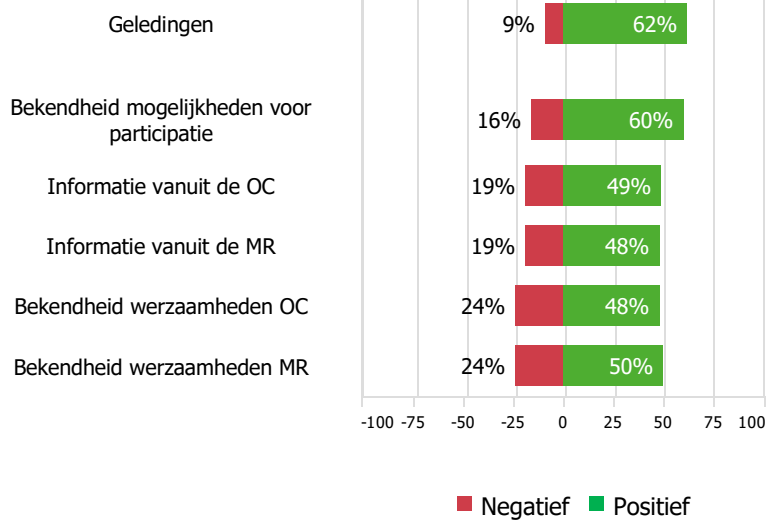
De ouders geven aan dat ze niet op de hoogte zijn van wat de MR doet (6.1; 24% negatief) en dat ze niet op de hoogte zijn van wat de OC doet (6.1; 24% negatief).

Geledingen

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

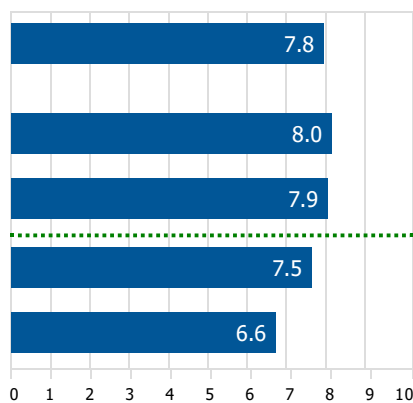
3.2.15 Taxivervoer

De ouders geven in sterke mate aan dat de chauffeurs meestal op tijd zijn (8.0). Ze vinden in sterke mate dat de chauffeur op respectvolle wijze met hun kind omgaat (7.9).

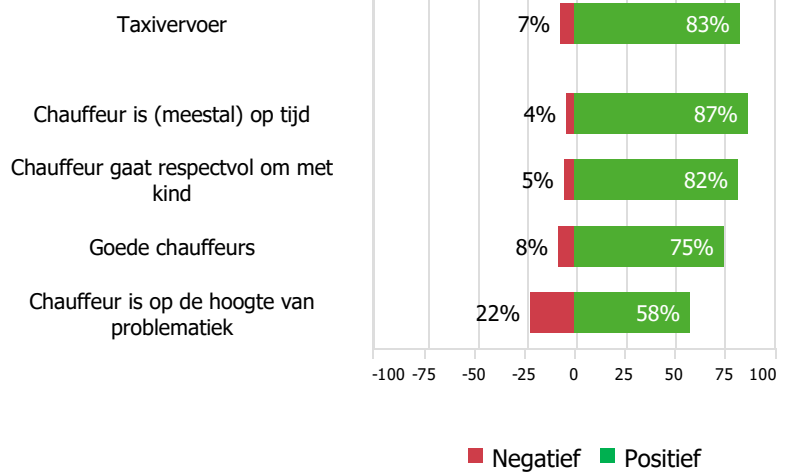
De ouders geven aan dat de chauffeur niet op de hoogte is van de problematiek van hun kind (6.6; 22% negatief).

Taxivervoer

Gemiddelde score tevredenheid

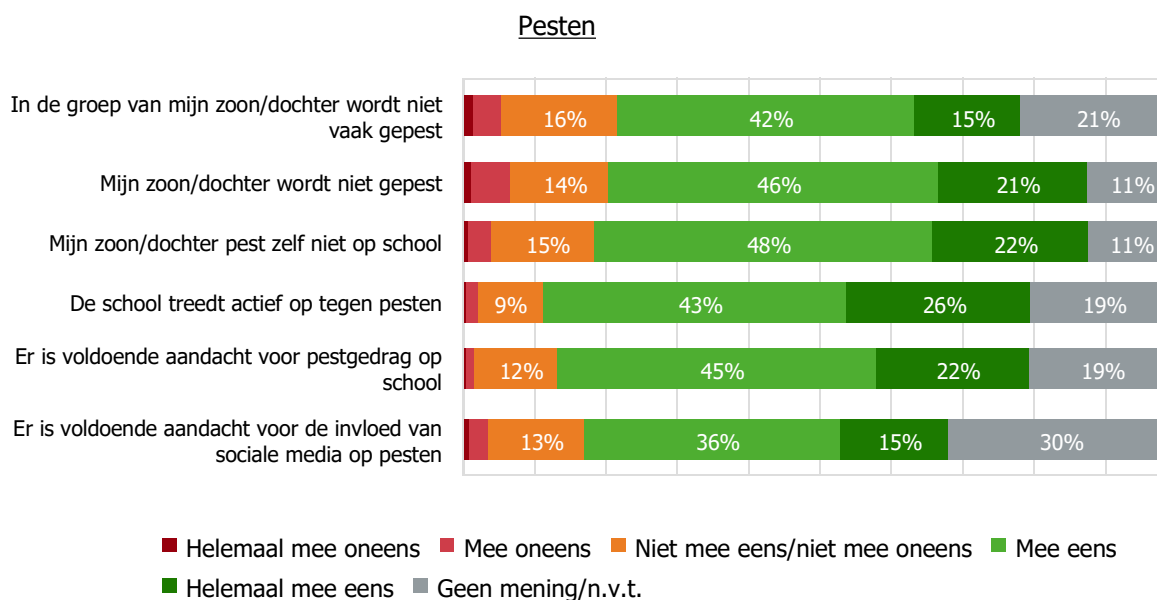

Percentages tevredenheid

3.2.16 Pesten

Aan de ouders is een aantal uitspraken voorgelegd over pesten op school. In de onderstaande figuur ziet u per uitspraak de antwoorden die de ouders hebben gegeven.

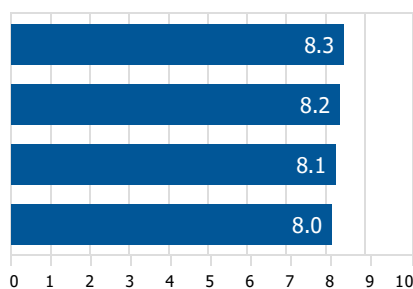
3.2.17 Extra activiteiten

De ouders vinden in sterke mate dat de extra activiteiten over het algemeen leerzaam zijn (8.3) en dat de school voldoende extra activiteiten organiseert (8.1). Ze geven in sterke mate aan dat ze goed worden geïnformeerd over de extra activiteiten (8.2) en dat hun zoon/dochter de extra activiteiten over het algemeen leuk vindt (8.0).

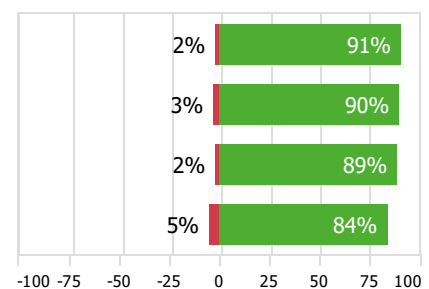
Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

Extra activiteiten

Gemiddelde score tevredenheid

Percentages tevredenheid

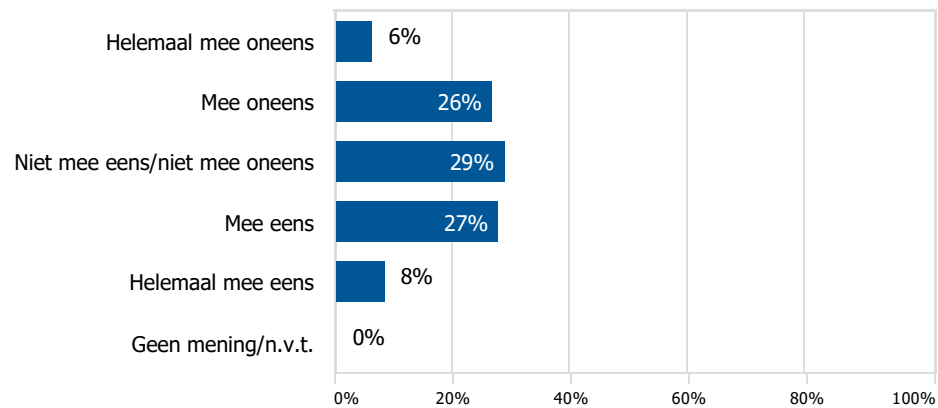

■ Negatief ■ Positief

3.3 Verschil tussen groepsleraren

We hebben de ouders gevraagd of zij vinden dat er veel verschil is tussen de groeps(-, vak- en praktijkleraren). De resultaten worden getoond in de onderstaande figuur.

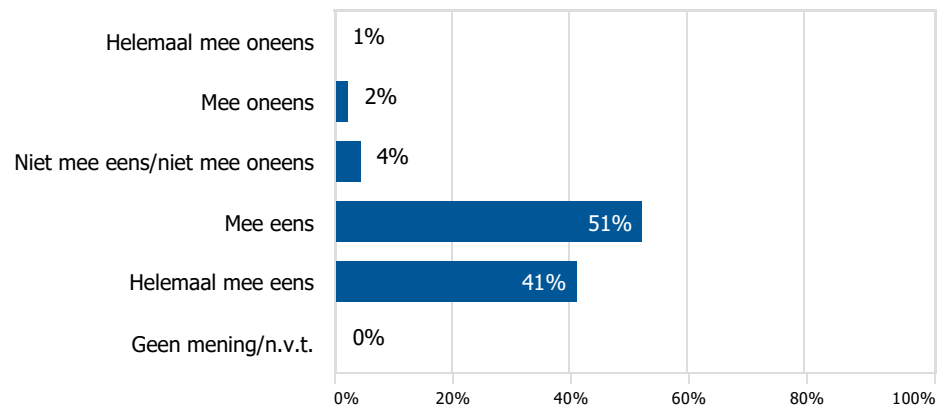
Er is veel verschil tussen de groeps(-, vak- en praktijk)leraren waar mijn zoon/dochter les van krijgt

3.4 Schooltijden

We hebben de ouders gevraagd of tevreden zijn met de huidige schooltijden. De resultaten worden getoond in de onderstaande figuur.

Ik ben tevreden over de schooltijden

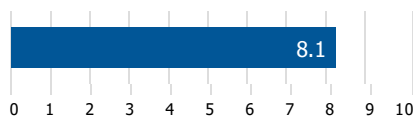
3.5 Identiteit

De ouders vinden in sterke mate dat de slogan 'Beter voor nu, beter voor later' passend is voor hetgeen waar Stichting Hub Noord-Brabant en de school voor staan (8.1).

Er zijn geen deelaspecten waarover de ouders negatief gestemd zijn.

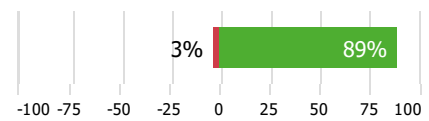
Identiteit

Gemiddelde score tevredenheid

Slogan 'Beter voor nu, beter voor later'

Percentages tevredenheid

■ Negatief ■ Positief

Een overzicht van de aanvullingen op het antwoord van deze vraag treft u aan in de bijlage.

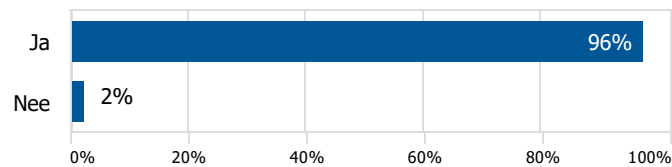

3.6 Overige vragen rond communicatie

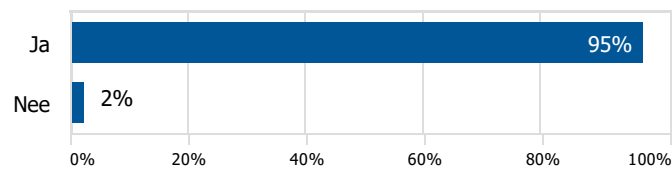
3.6.1 Evaluatiegesprek

We hebben de ouders twee vragen voorgelegd over de evaluatiegesprekken. De resultaten worden getoond in de onderstaande figuren.

Ik heb twee keer per jaar een evaluatiegesprek over de leerresultaten en het welbevinden van mijn zoon/dochter

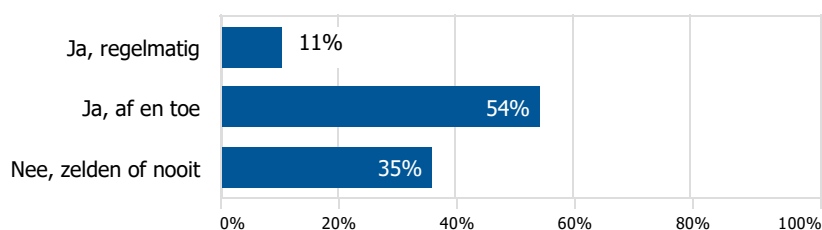
De evaluatiegesprekken zijn zinvol

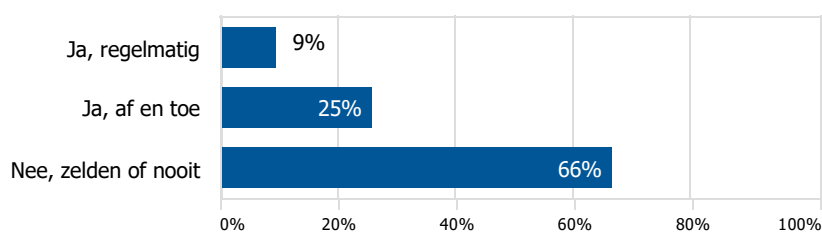
3.6.2 Website en Facebook school

In deze paragraaf bieden we een weergave van de uitkomsten over de website en Facebook-pagina van de scholen van Stichting HUB.

Bezoekt u de website van de school weleens?

Bezoekt u de Facebook-pagina van de school weleens?

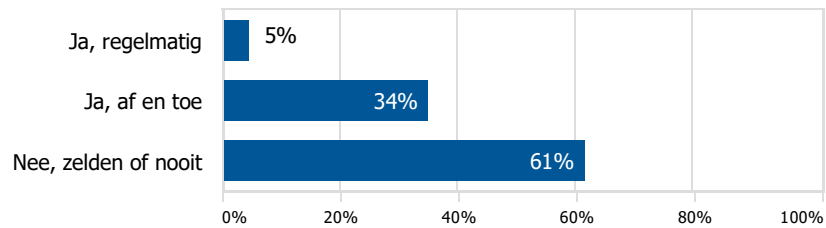
Aspect	School
Ik vind de website (voldoende) actueel	7.7
Ik vind de informatie op de website voldoende	7.7
Ik vind de informatie op de Facebook voldoende	7.5

Een overzicht van de antwoorden op de vraag 'Welke informatie mist u op de website/Facebook van de school?' treft u aan in de bijlage.

3.6.3 Website stichting

In deze paragraaf bieden we een weergave van de uitkomsten over de website van Stichting HUB.

Bezoekt u de website van Stichting HUB Noord Brabant weleens?

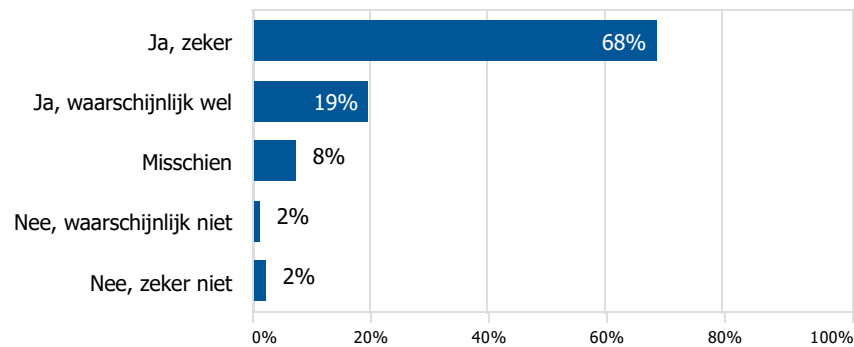
Aspect	School
Ik vind de website (voldoende) actueel	7.8
Ik vind de informatie op de website voldoende	7.8

Een overzicht van de antwoorden op de vraag 'Welke informatie mist u op de website van de stichting?' treft u aan in de bijlage.

3.7 Opnieuw voor de school kiezen

We hebben de ouders gevraagd of zij, als ze nu voor de keuze zouden staan, opnieuw voor de school van hun kind zouden kiezen. De resultaten hiervan presenteren wij in onderstaande figuur.

Als u nu zou mogen kiezen voor een school voor uw zoon/dochter, zou u dan weer voor deze school kiezen?

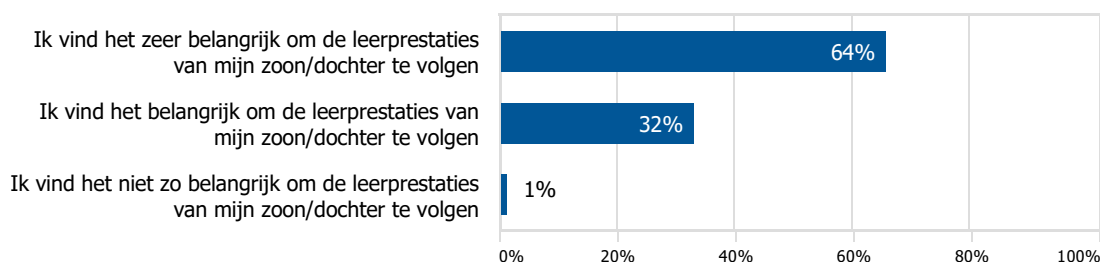
3.8 Ouderbetrokkenheid

In deze paragraaf bieden we een weergave van de vragen met betrekking tot de ouderbetrokkenheid.

Leerprestaties

We hebben ouders gevraagd hoe belangrijk zij het vinden om de leerprestaties van hun zoon/dochter te volgen. De resultaten van deze vraag worden gepresenteerd in onderstaande figuur.

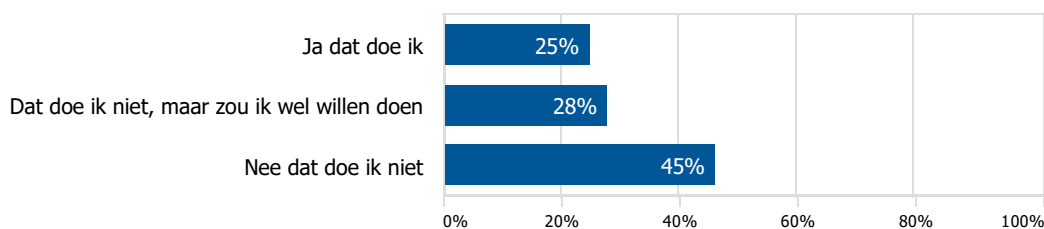
Welk antwoord past het beste bij u?

Bijdrage

We hebben ouders gevraagd op welke wijze zij een bijdrage leveren aan de school. De resultaten van deze vraag worden gepresenteerd in onderstaande figuur.

Ik lever een bijdrage aan onderwijsondersteunende activiteiten (bijdragen aan projecten en thema's en aan onderwijs in de klas)

Ik lever hand- en spandiensten, bijvoorbeeld bij sportdagen of culturele uitjes

